YEDA AM

JOURNAL OF THE ISRAEL FOLKLORE SOCIETY

Vol. 49 No. 87-88

Shaft of light upon Far'eh, as she stands beside
the earthenware oven ("taboun") on the rooftop in Yemen

1 1000000009 9
דאנאקוד 9-1100

יֵדע עם
במה לפולקלור יהודי
כרך מ"ט מספר 87 - 88

יֵדע עם

במה לפולקלור יהודי

כרך מ"ט מספר 87 - 88

קרן אור על הנערה פ'ארעה ליד הטאבון
שעל גג ביתה בתימן

החברה העברית ליֵדע עם
ירושלים, תשפ"ד - 2023

יִדע עם
במה לפולקלור יהודי

עורכת
שמחה סיאני

כרך מ״ט מספר 87-88

החברה העברית ליִדע עם
ירושלים, תשפ״ד - 2023

העורכים הקודמים

יום-טוב לוינסקי – תש"ח-תשל"ג (1948–1973)

חיים שוורצבוים – תשל"ה-תשמ"ד (1974–1984)

שמואל זנגוויל כהנא – תשמ"ו-תשנ"א (1986–1991)

יצחק גנוז – תשל"ה-תשע"ח (1974–2018)

שמחה סיאני – תשע"ט-תשפ"ד (2019–2023)

מועצת המערכת

יצחק גנוז, צבי מלאכי, שמחה סיאני, משה שוורצבוים ונתן שיפריס

כתובת למשלוח מאמרים ותגובות

החברה העברית לידע עם, ד"ר צבי מלאכי, רחוב רשב"א 28, ירושלים

על העטיפה

קרן אור על הנערה פ'ארעה ליד הטאבון שעל גג ביתה בתימן

צלם: נפתלי הילגר, צילומים: 1987-2008

© כל הזכויות שמורות

דפוס "אלמוג", ירושלים

תוכן העניינים

פתח דבר - **שמחה סיאני** 5

מדור א' : יהודים וגלויות 7

- **זיוה שמיר** - הפולקלור ביצירת ביאליק – החָכמה וההתחכּמות - לזכר חוקר הפולקלור וחתן פרס ישראל פרופ' דב נוי 8
- **אברהם אוחיון** - מזלות החודשים והקשר לשבטי ישראל 18
- **מיכאל ריגלר** - סיפורו של בית העלמין במאוריציוס 1940-1945 30
- **דב-בער קוטלרמן** - הדהודי "ריב הלשונות" בפרובינציה הסובייטית: אגרות עבריות מהמזרח הרחוק הרוסי משנת 1958 בארכיוני "ידע עם" 34
- **יחיאל שיינטוך** - אהרן צייטלין וחיבורו "מאנאלאג אין פלעינעם יידיש" (מונולוג ביידיש בסיסית) 62

מדור ב' : עליות ועדות 67

- **חגית הלפרין** - עליסה אואבת את הנסיך הקטן 68
- **יעקב שריג** - כפר השילוח מאת ישראל זרחי: עולי תימן בין כיסופים לאכזבה - 79
- **דני בר-מעוז** - תרומת עולי תימן להתרחבות המושבות בארץ ישראל בשנים 1943-1945 94
- **בני גמליאלי** - עובדיה שמש – חלוץ מגדלי התמרים בערבה 105

מדור ג' : ספרות עברית 125

- **חביבה ישי** - קירוב ודחייה – גרסת משולם דיפיארה 126
- **זיוה שמיר** - גיבורי הדלות, בני הגלות - על היהודי הפשוט במונולוגים הדרמטיים "מפי העם" שחיבר ח"נ ביאליק בסוף המאה ה-19 וב"שירי העם" שלו מראשית המאה ה-20 138
- **הלל ויס** - באו תאומים עד משבר, וכוח יש ללדת 158
- **דינה לוין** - מודעות עצמית ושינוי התודעה במשנתו של ר' אלימלך ובסיפורים החסידיים אודותיו 169

מדור ד' : דמיון הארץ הישנה בספרי מתכונים הונגריים 187

- **אילנה רוזן** - דמיון הארץ הישנה בשני ספרי מתכונים הונגריים בישראל 188

מדור ה' - מוזיאונים 201

- **חנניה קורש** - מרכז מורשת יהדות תימן וקהילות ישראל 202
- **לאה גילולה** - מה עוד אפשר לחדש על "הדיבוק"? על התערוכה "הדיבוק" – בין זמנים ודורות בארכיון והמוזיאון לתיאטרון ע"ש ישראל גור, ירושלים 219

◆ **המחברים** 228

- Jewish Greece: a journey in the past and present By **Elias V. Messinas** 254

YEDA AM

JOURNAL OF THE ISRAEL FOLKLORE SOCIETY

Editor
SIMHA SIANI

Vol. 49 No. 87-88

The Israel Folklore Society YEDA AM
Jerusalem, 2023